

ข่าวจากหนังสือพิมพ์ ไทยรัฐ

ฉบับวันอังคารที่ 5 พฤศจิกายน พ.ศ.2562

คอลัมน์หมามองฟ้า เท้าหยั่งดิน : รับมือโรคไหม้ในข้าว

จากสถานการณ์เกิดโรคไหม้ระบาดในนาจังหวัดสุรินทร์และศรีสะเกษ นายสุตศาสตร์ ภัทรกุลนิษฐ์ อธิบดีกรมการข้าว เตือนเกษตรกรให้เตรียมรับมือโรคไหม้ เพราะเป็นโรคที่พบได้ทั่วทุกภาคของประเทศ ระบาดได้ทั้งในข้าวนาสวนและข้าวไร่ ทั้งในฤดูนาปีและนาปรัง และพบได้ทุกระยะการเจริญเติบโตของต้นข้าว

ในระยะต้นกล้า ใบจะมีแผลจุดสีน้ำตาลคล้ายรูปตามีสีเทาอยู่ตรงกลางแผล ความกว้างของแผลประมาณ 2-5 มม. ยาวประมาณ 10-15 มม. แผลสามารถขยายลุกลามและกระจายทั่วบริเวณใบ ถ้า

โรครุนแรงกล้าข้าวจะแห้งพุดตายอาการคล้ายถูกไฟไหม้

ระยะแตกกอ อาการพบที่ใบ ข้อต่อใบ และข้อต่อของลำต้น ขนาดแผลจะใหญ่กว่าที่พบในระยะกล้า แผลลุกลามติดต่อกันได้ที่บริเวณข้อต่อ ใบจะมีลักษณะแผลซ้ำสีน้ำตาลดำ และมักหลุดจากกาบใบเสมอ

ระยะออกรวง จะเรียกว่า โรคไหม้คอรวง ข้าวที่เพิ่งจะเริ่มให้รวงเมื่อถูกเชื้อราเข้าทำลายเมล็ดจะลีบหมด แต่ถ้าเป็นโรคตอนรวงข้าวแก่ใกล้เก็บเกี่ยวจะปรากฏรอยแผลซ้ำสีน้ำตาลบริเวณคอรวง ทำให้เปราะหักง่าย รวงข้าวร่วงหล่น เสียหายมาก

การป้องกันกำจัด ในกรณีพบโรคทำใบเสียหายถึง 10% ในข้าวระยะกล้าถึงแตกกอเต็มที่ และ 5% ในข้าวระยะตั้งท้อง หรือพบแผลโรคไหม้ที่ใบธง ควรใช้สารป้องกันกำจัด เช่น ไตรไซคลาโซล ไอโซโปรโตโอเลน (ควรใช้เฉพาะในระยะกล้าถึงแตกกอ) ตามอัตราที่ระบุในฉลาก

ส่วนการปลูกในฤดูนาปีให้เลือกใช้พันธุ์ค่อนข้างต้านทานโรค...ภาคกลางใช้พันธุ์สุวรรณบุรี 1, สุพรรณบุรี 60, ชัยนาท 1, ปราจีนบุรี 1, พลายงาม และพิษณุโลก 1...ภาคเหนือและตะวันออกเฉียงเหนือ ใช้พันธุ์พิษณุโลก 1, สุรินทร์ 1, เหนียวอุบล 2, สันป่าตอง 1, หางยี 71, กุ้เมืองหลวง, ขาวโป่งไคร, น้ำรู่ และ กข 33...ภาคใต้ ใช้พันธุ์ดอกพะยอม และ กข 55

หว่านเมล็ดพันธุ์ในอัตรา 15-20 กิโลกรัมต่อไร่ และควรแบ่งแปลงให้มีการระบายอากาศที่ดี และไม่ควรรีไถปุ๋ยไนโตรเจนสูงเกินไป ถ้าสูงถึง 50 กิโลกรัมต่อไร่ โรคไหม้จะพัฒนาอย่างรวดเร็ว และคลุกเมล็ดพันธุ์ด้วยสารป้องกันกำจัดเชื้อรา เช่น ไตรไซคลาโซล คาซูกาไมซิน ตามอัตราที่ระบุในฉลาก

คอลัมน์ The Issue : ไขข้อข้องใจตัด GSP

ทันทีที่มีข่าวว่า สหรัฐฯประกาศตัดสิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากร (GSP) สินค้าไทย 573 รายการ หรือ 40% ของจำนวนสินค้าที่ไทยใช้สิทธิในปี 61 รวม 1,485 รายการ มูลค่ากว่า 1,300 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เมื่อวันที่ 25 เม.ย.63 สร้างความตื่นตระหนกให้กับคนไทยเป็นอย่างมาก เรียกได้ว่า

ขวณี่ซิงพื้นที่ทุกสื่อได้อย่างต่อเนื่องหลายวัน เพราะบางคนคิดว่า นี่คือการ “ตอบโต้” ของสหรัฐฯ หลังจากไทยห้ามใช้สารเคมีอันตราย 3 ชนิด ได้แก่ พาราควอต ไกลโฟเซต และคลอร์ไพริฟอส ที่นำเข้าจากสหรัฐฯ เพียงไม่กี่วัน ที่สำคัญสหรัฐฯส่งสัญญาณมาระยะหนึ่งแล้วว่า จะตัดสิทธิไทย

ทั้งๆที่การประกาศระงับสิทธิสินค้าไทย หรือการคืนสิทธิ เป็นงานประจำที่สำนักงานผู้แทนการค้าสหรัฐฯ (USTR) พิจารณาทุกปี และช่วง 30-40 ปีที่ผ่านมา ที่สหรัฐฯให้จีเอสพี ไทยมีทั้งถูกระงับสิทธิ และคืนสิทธิหลายครั้ง

อย่างโครงการ GSP ล่าสุด นายโดนัลด์ ทรัมป์ ประธานาธิบดีสหรัฐฯ ได้ลงนามเมื่อเดือน มี.ค. 61 ต่ออายุจนถึงวันที่ 31 ธ.ค.63 หรือบังคับใช้ปี 61-63 หลังโครงการก่อนหมดอายุสิ้นปี 60 ซึ่งไทยเป็นหนึ่งในที่ได้รับการต่ออายุ แต่หลังจากนั้นไม่กี่เดือน สหรัฐฯประกาศผลทบทวนการให้สิทธิเป็นรายสินค้า (Product Review) โดยตัดสิทธิสินค้า 86 รายการจาก 15 ประเทศ ในจำนวนนี้เป็นสินค้าไทย 11 รายการ เพราะมีมูลค่านำเข้า หรือมีส่วนแบ่งตลาดเกินเพดานที่กำหนด แต่ในปี 62 เพิ่งคืนสิทธิให้ไทย 7 สินค้า

สำหรับโครงการ GSP ที่สหรัฐฯให้กับประเทศกำลังพัฒนา แต่ละโครงการ มีผลบังคับใช้ 3 ปี และต่ออายุต่อเนื่อง นอกจากนี้ ยังทบทวนการให้สิทธิเป็นรายสินค้า (Product Review) และรายประเทศ (Country Review) ด้วย โดยกรณีเป็นรายสินค้า จะพิจารณาว่า แต่ละสินค้าที่นำเข้าภายใต้ GSP มีมูลค่าการนำเข้า และส่วนแบ่งตลาดเกินเพดานที่กำหนดแล้วหรือไม่ ถ้าสินค้าใด จากประเทศใดก็ตาม มีศักยภาพส่งออกสูง จนมูลค่าและส่วนแบ่งตลาดเกินเพดานจะตัดสิทธิทันที แต่ประเทศผู้ส่งออกมีโอกาสยื่นคำขอคืนสิทธิได้อีก

ส่วนกรณีรายประเทศ USTR จะพิจารณาตามเงื่อนไข เช่น คุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาของสหรัฐฯหรือไม่ คุ้มครองแรงงานตามมาตรฐานสากลหรือไม่ สนับสนุนสหรัฐฯต่อต้านการก่อการร้ายหรือไม่ เปิดตลาดนำเข้าสินค้าสหรัฐฯอย่างสมเหตุสมผลหรือไม่ ฯลฯ ล่าสุดต้นปี 62 เพิ่งตัดสิทธิอินเดีย ตุรกี สำหรับไทย การถูกตัดสิทธิครั้งนี้เป็นการตัดสิทธิรายประเทศและ USTR พิจารณาตามคำร้องของสมาพันธ์แรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ (AFL-CIO) ที่เรียกร้องตั้งแต่ปี 58 ให้ตัดสิทธิไทย เพราะไม่คุ้มครองสิทธิแรงงานตามมาตรฐานสากล และยังเรียกร้องรัฐบาลไทย ซึ่งขณะนั้นกำลังปรับปรุงแก้ไขกฎหมายแรงงาน เพื่อให้แก้ไข 7 ข้อ เช่น แก้ไขนิยามการกระทำที่ไม่เป็นธรรม, ให้แรงงานต่างด้าวตั้งสหภาพ, คุ้มครองแรงงานในระหว่างตั้งสหภาพ, คุ้มครองสิทธิในการแสดงออกหรือการพูด ฯลฯ แต่ไทยทำตามได้ 5 ข้อ อีก 2 ข้อสำคัญ คือ ให้แรงงานต่างด้าวตั้งสหภาพ และคุ้มครองแรงงานในระหว่าง

ตั้งสหภาพ ยืนยันทำไม่ได้เช่นเดียวกับรัฐบาลสหรัฐฯ แต่ USTR ผู้พิจารณาการให้สิทธิ เรียกร้องหน่วยงานต่างๆ เช่น กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงแรงงาน ฯลฯ ให้แก้ไขให้ได้ และคาดว่าจะมีผลต่อการให้ GSP

อย่างไรก็ตาม การถูกตัดสิทธิไม่ได้หมายความว่า สหรัฐฯ ไม่นำเข้าสินค้า 573 รายการอีก ยังนำเข้าเหมือนเดิม แต่ผู้นำเข้าต้องเสียภาษีนำเข้าอัตราปกติเฉลี่ย 4-5% ส่งผลให้ต้นทุนส่งออกเพิ่ม 50.33 ล้านบาทหรือ 63 มูลค่าส่งออกสินค้าที่ถูกตัดสิทธิลดลง 28.8-32.8 ล้านบาทหรือ 0.01% ของมูลค่าส่งออกรวม!!

กระทรวงพาณิชย์ได้หาทางรับมือผลกระทบแล้ว ล่าสุด “วอร์รูม” กระทรวงพาณิชย์ร่วมกับภาคเอกชน ที่ตั้งขึ้นตามข้อสั่งการของนายจรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์ รองนายกรัฐมนตรีและ รมว.พาณิชย์ ได้หารือถึงผลกระทบและแนวทางผลักดันการส่งออกสินค้าที่ถูกตัดสิทธิไปตลาดใหม่ และจะเสนอให้คณะกรรมการร่วมภาครัฐและเอกชนด้านพาณิชย์ (กรอ.พาณิชย์) พิจารณาทำแผนผลักดันส่งออก ซึ่งจะทำควบคู่กับการส่งออกไปตลาดเป้าหมาย 10 แห่ง

ขณะเดียวกัน “ทีมไทยแลนด์” ทั้งเอกอัครราชทูตไทย ประจำสถานเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงวอชิงตัน ดี.ซี., สำนักงานพาณิชย์ในต่างประเทศ ณ กรุงวอชิงตัน ดี.ซี., ทูตแรงงาน ฯลฯ ได้หารือ USTR เมื่อวันที่ 1 พ.ย.ที่ผ่านมา เพื่อรับทราบรายละเอียด และสิ่งที่ไทยต้องดำเนินการเพื่อให้ได้รับการคืนสิทธิ แต่ที่น่าจับตาคือ เร็วๆ นี้สินค้าไทยอีกก็รายการจะถูกตัดสิทธิอีก เพราะมูลค่านำเข้าและส่วนแบ่งตลาดเกินพีดาน และในอนาคตจะมีอีกก็สินค้า ที่จะถูกตัดสิทธิอีกในรอบการพิจารณารายประเทศ หลังจาก 2-3 ปีที่ผ่านมา สมาคมผู้ส่งออกสุกรแห่งสหรัฐฯ ยื่นเรื่องให้ USTR ตัดสิทธิไทย เพราะไม่เปิดตลาดให้สหรัฐฯ อย่างสมเหตุสมผล จากที่ไทยไม่นำเข้าเนื้อหมู และเครื่องในมีสารเร่งเนื้อแดงแรคโคโตพามีนจากสหรัฐฯ เสียที

ไม่ว่าเมื่อไร ไทยจะถูกตัดสิทธิ ระหว่างนี้ ผู้ส่งออกควรเตรียมพร้อมปรับปรุงการผลิตให้มีความสามารถในการแข่งขันเพิ่มขึ้น เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบร้ายแรงในวันที่ถูกตัดสิทธิจริงๆ

สิริวรรณ พงษ์ไพโรจน์

ข่าวจากหนังสือพิมพ์ แนวหน้า

ฉบับวันอังคารที่ 5 พฤศจิกายน พ.ศ.2562

คอลัมน์รักษเกษตร : ไม่เผา..ไกลบตอซังลดมลพิษ

คำถาม ผมพบเห็นการเผาตอซังข้าวเป็นประจำ อยากทราบว่ามิโทษอะไรบ้างครับ

ศรอินทร์ ธงธาราม, อ.ศรีประจันต์จ.สุพรรณบุรี

คำตอบ ผู้เฒ่าคว้นพิษจากการทำการเกษตรไม่ใช่เกิดจากการเผาตอซังแต่เพียงอย่างเดียว แต่ในน่ายังมีการเผา

ตอซังด้วย โดยเฉพาะในภาคกลาง ชาวนาส່ว่นใหญ่ปลูกข้าว 2-3 ครั้ง/ปี ดังนั้น หลังการเก็บเกี่ยวข้าว ชาวนาบางส่วนจึงใช้วิธีเผาตอซัง เพราะเป็นวิธีกำจัดตอซังได้เร็วและใช้แรงงานน้อย เพื่อให้ได้ผลผลิตตามรอบที่ต้องการแต่การกระทำเช่นนั้น เป็นการทำลายดิน และทำให้เกิดภาวะโลกร้อน

เกษตรกรที่เตรียมพื้นที่สำหรับปลูกข้าว โดยทำการเผาตอซังข้าว เพื่อให้เกิดความสะดวกในการไถเตรียมดิน หรือเพื่อต้องการกำจัดวัชพืชและแมลงศัตรูพืชนั้น จะมีผลกระทบต่อเปลี่ยนแปลงคุณสมบัติของดินทั้งทางด้านกายภาพ เคมี และชีวภาพ เนื่องจากความร้อนจากการเผาตอซัง ผลเสียจากการเผาตอซังนักวิชาการเกษตร ได้รายงานสรุปได้ ดังนี้

1) ปริมาณจุลินทรีย์ในดินหลายชนิดลดลงหลังการเผาตอซังไปทำลายจุลินทรีย์ และแมลงที่เป็นประโยชน์ในดิน ทำให้ปริมาณและกิจกรรมของจุลินทรีย์ในดินลดลง เช่น กิจกรรมการเปลี่ยนก๊าซไนโตรเจนจากบรรยากาศให้อยู่ในรูปของสารประกอบไนโตรเจนที่พืชนำไปใช้ประโยชน์ได้ และการย่อยสลายอินทรีย์สารเป็นการเพิ่มธาตุอาหารให้แก่ดิน นอกจากนั้นตัวอ่อนของแมลงศัตรูพืช เช่น ตัวห้ำ ตัวเบียนที่อาศัยอยู่ในดินหรือตอซังพืชรวมทั้งจุลินทรีย์ที่สามารถควบคุมโรคพืชถูกเผาทำลายไป ซึ่งหากระบบนิเวศน์ของดินไม่สมดุลจะทำให้การแพร่ระบาดของโรคเกิดได้ง่ายขึ้น

2) ทำให้ดินแน่นที่บัตการซึมของน้ำข้างลง การไหลทางแนวราบสูงขึ้น ทำให้เกษตรกรต้องใช้ น้ำมากกว่าปกติในการปลูกพืช ทำให้โครงสร้างของดินเปลี่ยนแปลงไป อนุภาคของดินจับตัวกันแน่นและแข็ง ทำให้รากพืชแคะแสร้ง ไม่สมบูรณ์และอ่อนแอ การหาอาหารลดลงรวมทั้งเชื้อโรคพืชสามารถเข้าทำลายได้ง่าย

3) การเผาตอซัง ภายหลังการเก็บเกี่ยวข้าว เป็นการปลดปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์จากพื้นดินสู่บรรยากาศ ซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญที่ก่อให้เกิดภาวะโลกร้อน

4) ทำให้ปริมาณไนโตรเจนบนผิวดินลดลง ส่วนค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดิน (pH) ของบริเวณผิวดินเพิ่มขึ้นเล็กน้อย เมื่อน้ำท่วมคราวต่อไปจะมีการปรับ pH ให้เข้าสู่สภาพเดิมอีก

5) สูญเสียอินทรีย์วัตถุ และธาตุอาหารในดิน คาร์บอนและอินทรีย์วัตถุในดินเมื่อถูกเผาจะกลายเป็นก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์สูญเสียไปในบรรยากาศ ส่วนธาตุอาหารจะแปรสภาพให้อยู่ในรูปที่สามารถสูญเสียไปจากดินได้ง่าย

6) สูญเสียน้ำในดิน การเผาต่อซังพืชทำให้ผิวดินมีอุณหภูมิสูงถึง 90 องศาเซลเซียส น้ำในดินจะระเหยสู่บรรยากาศอย่างรวดเร็ว ทำให้ความชื้นของดินลดลง มักมีคำถามว่า การไถกลบต่อซังข้าวดีอย่างไร หน่วยงานทางด้านการเกษตรได้มีข้อสรุปไว้ดังนี้

1) ช่วยปรับปรุงคุณสมบัติทางกายภาพของดินทำให้ดินโปร่ง ร่วนซุย ง่ายต่อการเตรียมดิน การปักดำกล้า และทำให้ระบบรากพืชสามารถแพร่กระจายในดินได้มากขึ้นทำให้การระบายอากาศของดินเพิ่มมากขึ้นและเพิ่มการซึมผ่านของน้ำ และการอุ้มน้ำของดินให้ดีขึ้น

2) ช่วยปรับปรุงคุณสมบัติทางเคมีของดินเป็นการเพิ่มธาตุอาหารให้แก่ดินโดยตรง ถึงแม้ปริมาณธาตุอาหารจะมีไม่มากเมื่อเปรียบเทียบกับปุ๋ยเคมี แต่จะมีธาตุอาหารครบถ้วนตามที่พืชต้องการ ทั้งธาตุอาหารหลัก ได้แก่ ไนโตรเจน ฟอสฟอรัส และโพแทสเซียมธาตุอาหารรอง ได้แก่ แคลเซียม แมกนีเซียม และกำมะถันและจุลธาตุ ได้แก่ ธาตุเหล็ก แมงกานีส ทองแดง สังกะสี โบรอน โมลิบดินัม และคลอรีน โดยช่วยดูดและยึดธาตุอาหารจากการใส่ปุ๋ยเคมีไม่ให้สูญเสียไปจากดินซึ่งพืชสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพ และลดปริมาณการใช้ปุ๋ยเคมีและช่วยเพิ่มความต้านทานการเปลี่ยนแปลงความเป็นกรดเป็นด่างของดินทำให้การเปลี่ยนแปลงไม่รวดเร็วจนเป็นอันตรายต่อพืชช่วยลดความเป็นพิษของเหล็กและแมงกานีสในดินและช่วยลดความเป็นพิษจากดินเค็มอีกด้วย

3) ช่วยปรับปรุงคุณสมบัติทางชีวภาพของดินอินทรีย์วัตถุเป็นแหล่งอาหารและแหล่งพลังงานของจุลินทรีย์ดินมีผลทำให้ปริมาณและกิจกรรมของจุลินทรีย์เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงธาตุอาหารในดินให้อยู่ในรูปที่เป็นประโยชน์ต่อพืชและช่วยการเพิ่มปริมาณหรือจำนวนของจุลินทรีย์ดินมีผลช่วยลดปริมาณเชื้อสาเหตุโรคพืชบางชนิดในดินลดน้อยลง

นาย รัตวิ